Specialistläkarna
Lund • Malmö • Helsingborg

Du är välkommen för att göra en **koloskopi.** På din kallelse står det vilken mottagning du är kallad till.

HUR EN KOLOSKOPI GÅR TILL:
Koloskopi är en undersökning av tjocktarmen som utförs av läkare. Undersökningen går till så att ett böjligt slangformat instrument förs in via ändtarmsöppningen efter att läkaren använt bedövningssalva. I samband med undersökningen kan man ta vävnadsprover, fotografera samt ta bort polyper. Detta gör inte ont. Om du har större polyper eller förändringar kan remiss behöva skickas till sjukhuset för åtgärd. Undersökningen tar ca 20–40 minuter.

Vid en koloskopi behöver man blåsa in luft i tarmen för att se bättre och detta kan orsaka gasspänningar och magknip. Du kan få en injektionskanyl i armen där du kan få avslappnande och smärtstillande läkemedel vid behov. Dessa läkemedel påverkar reaktionsförmågan och man ska inte köra bil förrän nästa dag. Därför är det viktigt att du i god tid planerar hur du ska ta dig hem efter undersökningen. Det avslappnande/smärtstillande läkemedlet kan orsaka en minneslucka. Det är därför vanligt att inte komma ihåg själva undersökningen eller information du får i anslutning till undersökningen om du väljer att få denna medicin.

Det är mycket ovanligt med komplikationer i samband med en koloskopi. Vissa upplever en känsla av uppblåsthet, ömhet, ett diffust obehag i buken eller lite blod i avföringen efter undersökningen (till exempel efter vävnadsprovtagning eller polypborttagning). Det är helt normalt och går över efter ett par dagar. Svåra komplikationer (stora ändtarmsblödningar eller hål i tarmen) är mycket ovanliga. Om du får svåra buksmärtor, feber eller svåra blödningar efter undersökningen ska du alltid söka dig till en akutmottagning.

SÅ SKALL DU GÖRA MED DINA LÄKEMEDEL:

- Om du tar medicin för **diabetes mellitus**, måste du själv ta kontakt med din behandlande läkare eller diabetessjuksköterska för dosjustering av medicinen inför förberedelserna och undersökningen.
- Sluta ta järnmediciner 4 dagar före undersökningen.
- Sluta ta bulkmedel, t.ex. **Inolaxol®, Lunelax®, Vi-Siblin®** 7 dagar före undersökningen.
- Behandlas du med **Waran®, Apekumarol®, Marcumar®** eller **Warfarin®** skall du senast 7 dagar före undersökningen kontakta den mottagning som sköter behandlingen för utsättande av läkemedlet inför undersökningen. PK-prov ska tas på undersökningsdagen.
- Behandlas du med **Plavix®, Clopidogrel®, Efient®** eller **Brilique®** skall du 7 dagar före undersökningen göra uppehåll med läkemedlet.
- Behandlas du med läkemedel som innehåller något av de verksamma ämnena **Rivaroxaban** (t.ex. Xarelto®), **Apixaban** (t.ex. Eliquis®) eller **Edoxaban** (t.ex. Lixiana®) skall du 2 dagar före undersökningen göra uppehåll med läkemedlet.
- Behandlas du med läkemedel som innehåller det verksamma ämnet **Dabigatran** (t.ex. Pradaxa®) ska du kontakta oss 7 dagar före undersökningen för att få besked när du ska göra uppehåll med läkemedlet.
- Behandlas du med enbart **Fragmin®, Klexane®** eller **Innohep®** skall du göra uppehåll med läkemedlet 24 timmar innan undersökningen.
- Övriga läkemedel, inklusive läkemedel som innehåller det verksamma ämnet **Acetylsalicylsyra** (t.ex. Trombyl®), kan du ta som vanligt på undersökningsdagen, dock minst 2 timmar innan undersökningen.

OBS! Kontakta din behandlande läkare om du haft hjärtinfarkt/stroke eller genomgått kranskärlsröntgen med ballongvidgning och stent de senaste 12 månaderna alternativt haft en blodpropp de senaste 3 månaderna. Då ska du inte göra uppehåll av läkemedel innan din läkare godkänt detta!

Om du har har inopererad ICD eller pacemaker berätta detta för undersökande läkare innan undersökningen startar.

KOSTFÖRBEREDELSER:
För att kunna utföra undersökningen måste tarmen vara väl rengjord. Följer du inte instruktionerna är risken stor att tarmen inte blir ren, vilket kan innebära att **undersökningen och förberedelserna måste göras om igen**.

En del födoämnen kan stanna kvar i tarmen upp till några dagar efter det att du har ätit dem. Detta kan orsaka undersökningstekniska problem och försämra undersökningsresultatet.

Sju dagar före din undersökning får du inte äta fiberrika och svårsmälta livsmedel:

- Nötter, torkad frukt, fröer eller skal. Tänk på att skala och kärna ur grönsaker och frukt. Exempelvis tomater, aubergine, paprika, gurka, äpplen.
- Majs, baljväxter (bönor, ärtor, linser och groddar), lök, kål, svamp.
- Bär, kiwi, citrusfrukter, vindruvor.
- Grovt bröd, müsli eller t.ex. fiberpasta/fullkornsris.

Mat som går bra att äta är kött, fisk, fågel, ägg, mejeriprodukter, tofu, quorn och soyaprodukter, vitt ris, vitt bröd, ljus pasta, avokado, kokta rotfrukter och kokta grönsaker (ej sparris). Titta gärna på vår hemsida ”specialistlakarnalund.se/endoskopi” för menyförslag.

Om du har förstoppning:
Vi rekommenderar att du tar Movicol® (receptfritt på apoteket) 4 dagar före start med laxeringen, 1–2 påsar dagligen.

TARMRENGÖRING/LAXERING:
En vecka före undersökningen ska du köpa Plenvu® receptfritt på valfritt apotek. Du skall följa anvisningarna nedan och inte de som beskrivs i bipacksedeln.
Plenvu® ger tarmtömning en till två timmar efter att du börjat dricka det. Du bör därför ha en toalett i din närhet.
Tarmen kommer igång bättre om du rör på dig under de timmar du laxerar.

Det är väldigt viktigt att fullfölja hela laxeringen för att tarmen ska bli helt ren.

Förpackningen med Plenvu® innehåller två doser som ska tas på olika tidpunkter. Dos 1 innehåller en påse som är märkt med Dos 1. Dos 2 innehåller två påsar märkta med Dospåse A och Dospåse B. Tarmtömningen ska alltså göras två gånger.

Dagen före din undersökning:
Ät en liten frukost och en lätt lunch. Undvik mjölkprodukter.
Därefter ska du inte äta någon mer fast föda förrän efter undersökningen, men du får dricka klara vätskor. Det är bra att dricka mycket! Exempel på klar vätska: vatten, läsk, saft (ej röd), juice utan fruktkött, buljong, sportdryck eller te utan mjölk. Undvik kaffe.

Dos 1 av Plenvu ska tas klockan 18 kvällen före undersökningen:

1. Häll upp en kanna med 5 dl kallt vatten och häll i Dospåse 1.
2. Häll upp en separat kanna med 5 dl valfri klar vätska, t.ex. vatten.
3. Drick långsamt under 45-60 minuter vartannat glas valfri klar vätska och vartannat glas Plenvu® tills båda kannorna är tömda (dvs. totalt 5 dl valfri klar vätska och 5 dl Plenvu®). Det är viktigt att dricka långsamt för att undvika illamående!
4. Fortsätt att dricka klara drycker under kvällen.

Undersökningsdagen:
Ingen fast föda är tillåten innan undersökningen, men det går bra att inta klara drycker.

Dos 2 av Plenvu® tas fyra timmar före planerad undersökning:

1. Blanda dos 2 (2 dospåsar, märkta med Dospåse A och Dospåse B) med 5 dl vatten.
2. Häll upp en separat kanna med 5 dl valfri klar vätska, t.ex. vatten.
3. Drick långsamt under 45-60 minuter vartannat glas valfri klar vätska och vartannat glas Plenvu® tills båda kannorna är tömda (dvs. totalt 5 dl valfri klar vätska och 5 dl Plenvu®). Det är viktigt att dricka långsamt för att undvika illamående!
4. Fortsätt att dricka klara drycker fram till 2 timmar innan undersökningen.

EFTER UNDERSÖKNINGEN:
Du kommer få muntlig information på plats av undersökande läkare. Ett skriftligt svar kommer att skickas till din behandlande läkare. Om vävnadsprover tagits och skickats för analys, tar det ca 4-5 veckor att få svar på dessa. Om inte annat anges kommer en kopia på svaret att skickas till din behandlande läkare och behandlande läkare kommer att meddela dig resultatet.

NATIONELLT KVALITETSREGISTER:
För att förbättra kvaliteten inom hälso- och sjukvården för dig och andra som besöker vården avser Specialistläkarna att registrera i olika nationella kvalitetsregister. Var god se vår hemsida Specialistlakarnalund.se/kvalitetsregister för mer information. Det är frivilligt att delta i dessa register, meddela oss när du besöker oss om du inte vill bli registrerad.